

Sygn. akt V U 58/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Sylwia Pławiuk

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania **C. O.**

od decyzji z dnia 07/12/2012 r. znak: (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje C. O. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia

UZASADNIENIE

Ubezpieczony C. O. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 7 grudnia 2012 roku , znak: (...) domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku , kiedy był zatrudniony w charakterze elektromontera linii kablowych i elektromontera linii napowietrznych niskich i średnich napięć.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu pracy od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. , ponieważ w świadectwie pracy z dnia 1 lipca 1996 roku wskazano stanowisko elektromontera, natomiast w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 1 lipca 1996 roku przepisach resortowych wskazano dwa odrębne stanowiska-elektromonter linii kablowych i elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć. Podnosząc powyższe argumenty wskazał, że C. O. nie udokumentował piętnastoletniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych i tym samym nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony C. O. , urodzony (...), lat 60, złożył w dniu 3 grudnia 2012 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował niekwestionowany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy według stanu na dzień 01.01.1999r. wynoszący 26 lat, 8 miesięcy i 16 dni, w tym 6 lat ,7 miesięcy i 16 dni pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony nie należy do OFE, a w chwili składania wniosku o przyznanie prawa do emerytury pozostawał w stosunku pracy.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku w Zakładzie (...) w S., ponieważ z posiadanej dokumentacji wynikało, że ubezpieczony pracował w charakterze elektromontera, a w podanych przepisach resortowych występują dwa inne stanowiska .

Zaskarżoną decyzją z dnia grudnia 2012 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

dowód: **akta emerytalne:** wniosek k. 1-3, kwestionariusz k.7, zaskarżona decyzja k.17, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r. k.16

Ubezpieczony C. O. od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku był zatrudniony w Zakładzie (...) w S.. Ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował na stanowisku elektromontera przy budowie linii wysokich, średnich i niskich napięć, przy usuwaniu awarii i przy remontach. Były to głównie linie napowietrzne, rzadko podziemne kablowe. Do jego obowiązków należało montowanie fundamentów, słupów, skrzynek linii napowietrznych i linii kablowych w ziemi. Prace były wykonywane w brygadach na zlecenie Zakładu (...).

Ubezpieczony pracował razem z W. C.oraz A. S.. Świadczenie pracując w Zakładzie (...)w S.otrzymali świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: akta sprawy: zeznania świadków: W.C. oraz A. S. k. 23-24 , akta osobowe ubezpieczonego

Praca ubezpieczonego od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku w trakcie zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. była pracą w warunkach szczególnych (13 lat, 1 miesiąc i 14 dni).

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku po doliczeniu spornego okresu pracy do uwzględnionego przez organ rentowy (tj. 6 lat ,7 miesięcy i 16 dni) posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: j/w

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego C. O. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst. jedn. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Dyspozycja przepisu § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983

roku, Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi natomiast, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Podkreślenia wymaga fakt, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich wymienionych przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Innymi słowy nie wystąpienie jednej z przesłanek pozbawia ubezpieczonego prawa do emerytury w niższym niż powszechny wiek emerytalnym. Bez wątplenia ubezpieczony osiągnął wiek 60 lat oraz posiada ponad 25 letni okres pracy według stanu na 01.01.1999r. Spór w niniejszej sprawie dotyczył natomiast wykazania przez C. O. wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy odmówił zaliczenia mu do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 16 maja 1983 do 30 czerwca 1996 roku w Zakładzie (...) w S. wskazując, że ubezpieczony zatrudniony był na stanowisku elektromontera, natomiast w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 1 lipca 1996 roku przepisach resortowych wskazano dwa odrębne stanowiska-elektromonter linii kablowych i elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok SN z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

Ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Stanowisko, na jakim zatrudniony był ubezpieczony w spornym okresie tj. od 16 maja 1983 r. do 30 czerwca 1996 r. zostało określone jako elektromonter. Nie ulega wątpliwości, iż tego typu oznaczone stanowisko pracy,

nie zostało wymienione w wykazach określających rodzaje prac, których wykonywanie uprawnia do wcześniejszej emerytury. Ubezpieczony we wniesionym odwołaniu, jak również w przebiegu procesu konsekwentnie podnosił, iż będąc zatrudnionym w Zakładzie (...) w S. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace elektromontera linii kablowych i napowietrznych. Nadto C. O. podkreślił, że przez cały okres czasu pracy wykonywał te same czynności i nigdy nie był delegowany do innej brygady, która zajmowałaby się innego rodzaju czynnościami, nie będącymi pracą w szczególnych warunkach.

Praca ubezpieczonego polegała na układaniu linii napowietrznych na wysokości niskiego, średniego i wysokiego napięcia oraz na podłączaniu tychże linii na stacjach energetycznych napowietrznych lub też stacjach transformatorowych. C. O. również wykonywał prace polegające na układaniu instalacji kablowych ziemnych, a także pracował przy remontach i awariach tych sieci.

Podkreślić należy, że rozważając konkretny rodzaj zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, należy dokonać bardzo szerokiej analizy specyfiki danego zatrudnienia. Prace elektromontera linii napowietrznych i kablowych należą do kategorii prac wymienionych w załączniku A do Rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r. w dziale II – jako prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych. Prace, jakie wykonywał wnioskodawca zostały również zamieszczone w dziale II, pod poz. 1 pkt 10 i 11 – do zarządzenia nr 17 (...) z dnia 12.08.1983 r.

Nazewnictwo stanowiska pracy nie może stanowić podstawy nieuznania spornego okresu za pracę w szczególnych warunkach tym bardziej, że materiał dowodowy zebrany w sprawie, a w szczególności dokumentacja akt osobowych, zeznania świadków, jak i samego ubezpieczonego oraz analiza charakteru jego pracy pozwala stwierdzić, iż wykonywał on pracę wymienioną w załączniku A do Rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. w dziale II, obejmuje prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia od 16 maja 1983 r. do 30 czerwca 1996 r. w Zakładzie (...)w S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Z zeznań słuchanych w sprawie świadków W. C.i A. S.(k. 23-24 as.), wynika, iż że w spornym okresie ubezpieczony wykonywał czynności zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem były one stanowcze, logiczne, zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Świadkowie byli osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań. Zeznania te znajdują oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Zakładzie (...)w S..

Sąd mając na względzie specyfikę pracy elektromontera linii napowietrznych i kablowych, oraz warunki pracy, jak również dokumenty -akta osobowe C. O. dokumentujące przebieg jego zatrudnienia ustalił, iż ubezpieczony w okresie pracy tj. od 16 maja 1983 roku do 30 czerwca 1996 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę na stanowisku elektromontera linii napowietrznych i kablowych, która zaliczana jest do pracy w szczególnych warunkach.

Oznacza to, iż istotnie na dzień 01.01.1999r. legitymuje się wymaganym 15-to letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku w oparciu o art. 184 i art. 32 st. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu C. O. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013 roku, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

Sąd przyznał świadczenie od 1 stycznia 2013 roku, z uwagi na zmianę w tej dacie stanu prawnego tj. art.184 ust 2 w/w ustawy, który wśród przesłanek nabycia emerytury w obniżonym wieku emerytalnym nie wymaga rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust.1a w/w ustawy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, uznając, że dopiero postępowanie sądowe, a szczególności przeprowadzone w tym postępowaniu dowody z zeznań świadków, pozwoliły na ustalenie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, które przesądziły ostatecznie o zasadności wniosku.

Mając powyższe na względzie Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, o czym orzekł w punkcie II sentencji wyroku.